

genkunde er tilraadeligt; men jeg har ingenlunde udtalt mig saaledes, at den mindre Formuende skulde være udelukket fra at deeltage i Valgene og at kunne vælges. Det er min Hjertens Glæde, at dette kunde skee, og jeg troer, at dette Forslag, som her ligger for, vil faae en saadan Fremgang, at det kan skee, isærdeleshed efterat jeg har hørt den høitærede Indenrigsminister udtale sig i den Retning, at det ogsaa er hans Anskuelse. Han har netop udtalt det, som var min fulde Overbeviisning, at dette Forslag tiltaler han langt mere end det foregaaende, saavidt jeg har opfattet det; og derfor troer jeg virkelig, at det bedre vil kunne fremmes. Jeg maa derfor hde den høitærede Indenrigsminister min fulde Tak for, at han velvilligt vil komme dette Forslag imøde. Da han tillige har lovet at conferere med det Udvalg, som mulig vil blive nedsat, saa have vi ogsaa deri et grundet Haab om, at der virkelig vil komme Noget ud deraf.

J. N. Hansen: Hvad der har foranlediget mig til at begjære Ordet, er den Henstilling til Thinget, som vi nylig hørte fra den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad). Da vi — og som jeg troer med Grund — ere saa tilbøielige til at lægge Bægt paa de Antydninger, der maatte komme fra ham, og da jeg saaledes forudsætter, at det nedsættende Udvalg ogsaa nærmere vil overveie den Tanke, han nylig udfastede, har jeg troet at burde knytte en lille Bemærkning dertil. Han meente, at man skulde lade den nugældende Communalanordning staae og kun gjøre en Tilføining til samme, hvorved man gav den hidtil fra Valgberettigelse og Valgbarhed udelukkede Deel af Befolkningen en saadan Valgberettigelse og Valgbarhed. Paa den Maade meente han, at man vilde have Udfigt til alereede i denne Session at kunne opnaae noget Praktisk. Forsaavidt det nedsættende Udvalg skulde tænke paa at gaae den Vej, vil jeg dog erindre om, at efter mit Kjendskab til de Forhandlinger, der have været førte saavel om den forrige her paa Rigsdagen vedtagne Lov som om det her foreliggende Lovforslag, har der ikke været stor Uenighed mellem Regjeringen og Rigsdagen med Hensyn til den Deel af Forslaget, der angaaer Amtsrade t.

Jeg skulde derfor troe, at man ikke af Hensyn til den Uenighed, som man veed der er mellem Regjeringen og Rigsdagen om en saadan Reform i det Hele, skulde undlade at forsøge paa at vedtage den Deel af Lovforslaget, som angaaer Amtsradaenes Sammensætning, idet det forekommer mig, at Alt, hvad der er sagt med Hensyn til en Optagelse af de Udelukkede, ogsaa gjælder med Hensyn til den Deel af Forslaget. Den ærede Rigsdagsmands Frygt for, at man, dersom man gik ind paa det foreliggende Lovforslag i dets Almindelighed og paa det deri indeholdte Grundlag, derfra kunde drage en Slutning, der kunde være skadelig for Grundloven og Indretningen af hele det i Grundloven indeholdte Valgsystem, kunde visnok være fuldkomment begrundet under almindelige Forhold; thi det forholder sig visnok saa, at Lovgivningsmagten i saa beslægtede Forhold ikke bør anvende forskjellige Principer, men jeg troer dog, at dette Hensyn under de nuværende Forhold og Omstændigheder ikke er saa vægtig, som den ærede Rigsdagsmand har meent. Hele Verden veed jo nemlig, at forsaavidt vi for Tiden faae en Communallov vedtaget efter det foreliggende Forslag, er dette vedtaget under saadanne Forhold og Omstændigheder, at vi ikke selv have været Herrer over de Principer, vi ville lægge til Grund for det, men at vi have maattet lavere og krydse os frem i en Tid, der er ond og mørk, og hvor en svunden Tids Aand atter er kommen til at svæve over os. Derfor troer jeg, at den Rigsdag, der for Næblikket vedtog en saadan Lov, ikke herved vilde udsættes for den Misforstaaelse, at den derved vilde antyde en Misbilligelse af de Principer, der ligge til Grund for Grundlovens Valgret. Naar man skal seile med Modvind, maa man krydse, og derved forekommer det ofte dem, der ikke forstaae sig paa Seilads, som om den Seilende sferne sig fra det Maal, han vil til, idet han maa skyde en anden Fart, medens han dog i Virkeligheden bestandig indretter sin Fart efter det Maal han tilfigter, og stadig gjør et Fremskridt til det Maal, han trakter efter. Det er ikke Andet vi gjøre under de nuværende Forhold. Vi gjøre Omveie, vi krydse; vi seile mange Gange i en saadan Ret-